

Lõpueksami loterii

Päris kindlalt tean vaid ühte asja – vaevalt ma kevadel riiklikest lõpueksamitest pääsen. Ilmselt on kõik selle kavala idee autorid lõputust katsetamisest, kriitikast ja vaidlemisest tüdinud ning otsustanud ometi kord tegutseda.

Ühesugused eksamid kõigile tagavad ühtmoodi hindamise ning olevat seega õigluse–võrdsuse musternäidiseks. Lõpu- ja sisseastumiseksamite ühildamine olevat vastutulek õpilastele, sest see säästvat neid kevadel topeltkoormast.

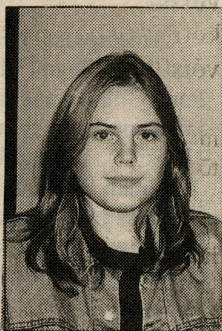
Säästmine vastu tahtmist

Kas ühtsed eksamid ja objektiivne hindamine tähendavad, et reaalkallakuga gümnaasiumi õpilasena teen nii inglise keele riigieksami kui ka matemaatika riikliku katseeksami samal tasemel humanitaargümnaasiumi lõpetajatega. Kui, siis kumma kooli tasemel? Kui mitte, siis kuhu jääb lubatud võrdsus? Ma ei ole üldse kindel, et eelistan ühtset hindamist matemaatika süvaklassi tasemel matemaatikaeksamile. Seni olen arvanud, et käin koolis selleks, et õppida, mitte selleks, et lasta end hinnata. Kui aga olen juba õppinud, tahaksin ka hinnet kõige selle eest, mida tean.

Kas mind ongi vaja säästa ülikooli sisseastumiseksamitest kevadiste nädalavahetuste hinnaga? Kas mind üldse säästetakse? Vähemalt üks sisseastumiseksam, nimelt matemaatika, tuleb mul igatahes sooritada, sest selles aines saab teha ainult riiklikku katseeksamit, millest ülikoolid ei paista hoolivat. Ilmselt leidub küllalt abituriente, kellel tuleb sisseastumiseks oma teadmisi rohkematelgi aladel otse ülikoolile demonstreerida. Nende jaoks on riiklikes eksamites halba tunduvalt rohkem kui head.

Natuke kardan kirjutada riiklikku kirjandit. Olen seni kirjutanud ainult klassi- ja kodukirjandeid ja nendega enda arvates hästi hakkama saanud. Ka oma kirjandusõpetaja arvates. Kui aga üks mu tuttav abiturient luges minu "viiega" hinnatud kirjandit, ütles ta, et tema eesti keele õpetaja lintšiks teda juba niisuguste ideede eest, väljendusviisist rääkimata. Mina omakorda leidsin tema "viielisi" kirjandeid lugedes, et minu õpetaja poleks nõus nii ümmargusi ja sisutühje töid vastugi võtma. Milline pedagoog loeb minu lõpukirjandit, millistel alustel ja mis numbriga ta seda hindab? Loterii? Mulle tundub, et õigus on siiski neil,

Koolitee

Kitty Dahl,
abiturient!

kes usuvad, et loomingut saabki vaid subjektiivselt hinnata ja igal õpetajal peaks olema õigus kontrollida oma õpilaste töid.

Pealegi olen ma veidi auahne – tahaksin lõpukirjandiga oma kirjandusõpetajale midagi tõestada, näidata, kuidas olen arenenud. Usun, et see huvitaks tedagi, ja arvan, et ei ole ilus üheltki õpetajalt sellist võimalust võtta.

Laupäeval eksamilaua taha

Ma ei taha kirjutada gümnaasiumi lõpukirjandit 25. märtsil ega teha teisi riigieksameid laupäeviti. Kusagil kõrgel on keegi ilmselt unustanud paar pisiasja. Esiteks, ka lõpuklassis tegeldakse kuni kevadeni põhiliselt õppimisega. Teiseks, abiturientidele kulub puhkus ära vaat et rohkemgi kui teistele. Kolmandaks, alati on olnud ilusaks kombeks enne olulisi eksameid õpilastele kordamise tarvis paar-kolm vaba päeva anda.

Minu meelest ei ole lõpueksam asi, milleks õpitakse paar tundi eelmisel õhtul. Samas ei ole ühelgi pedagoogil võimalust kahe kuu jooksul 6–12 ainetundi ära jätta, et abiturientid saaksid kodus midagi muud õppida. Aga kardetavasti need tunnid jäävad lihtsalt ära, kui neid ära ei jäeta, sest õpilane ei lähe enne lõpueksamit kooli.

Jään lootma aineõpetajate heatahtlikkusele, mõistmisele ja nutikusele selle probleemi lahendamisel. Veel rohkem loodan aga, et keegi teeb seda, millest oleks pidanud alustama – küsib ka lõpetajate ja sisseastujate arvamust lõpu- ja sisseastumiseksamite korralduse kohta. Öeldakse, et abiturientid olevat kõige targemad inimesed. Seega on neilt peale teravaima kriitika ehk oodata ka kõige mõistlikumaid ideid?